

Svet revije

mag. Ivan Bresciani
mag. Albert Bačar
dr. Viljem Lovše
Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
dr. Peter Svetina
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik
dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor

Erika Ašič
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva

Vzgoja, Rožna ulica 2,
1000 Ljubljana
01/43-83-983
revija.vzgoja@gmail.com
silvo.sinkovec@rkc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV
SI64231160

Transakcijski račun

SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom

Tiskarna Oman, Kranj

Tisk
Belin

Lektoriranje

Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2021 je 5,80 €. Naročnina za naročnike v Sloveniji je 23 € (tujina 36 €). DDV in poštnina sta všteta v ceno. Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani. Prispevkov ne honoriramo. Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite. Natisnjenih 1500 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancira Javna agencija
za raziskovalno dejavnost RS.

Hiša na skali

■ **Silvo Šinkovec**, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent *DKPS* in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

Včasih so hiše postavili na skalo, danes hišam naredimo temelje z različnimi tehnikami in materiali. Hiša mora biti protipotresna, zdržati mora mraz, vlago, hude vetrove in vrtnice, nalive, vročino, pripeko. Narava ogroža naše bivanje, zato storimo vse, da smo na varnem. Pogosto pa vidimo, kako se ob orkanih ali drugih naravnih nesrečah hiše sesujejo. Pridere voda in spodnese hišo, prihrumi veter in jo odpihne, pride vrtnec in jo sesuje, pride naliv in jo zalije z vodo. Hiša, zgrajena na pesku, ne preživi hudih preizkušenj. Skala je podoba trdnosti.

Podobno je s človekom. Trden človek prenese veliko obremenitev. Osebnostno trdnost preverjajo psihologi in psihiatri z različnimi testi, kajti določeni poklici so zelo zahtevni in potrebujejo trdne osebnosti. Kdo bo preživel velike napore, ki jih zahteva služba? Mehka družba, v kateri je vse takoj dostopno, ne vzgaja osebnosti, ki bi se znala boriti. Ker se za večino stvari ni treba potruditi, se ne razvijajo strategije preživetja, sposobnosti za odkrivanje pasti in strategije, kako jih premagati.

Lani, v prvem obdobju epidemije, je krožilo veliko vicev, sedaj se jih komaj še spomnimo. Po vsej Evropi se množijo teorije zarote in protesti. V stiski ljudje postanejo nezaupljivi, strah jih je, pojavi se jeza in z njo agresija. Nasilje se čuti v besedah, izjavah, teorijah, agitacijah. Tudi zelo razumni ljudje so izgubili orientacijo.

Na kaj se opremo, ko gremo skozi krizo? Poznamo dva tipa ljudi. Eni iščejo oporo zunaj sebe: »Jaz sem v stiski; drugi (sorodniki, prijatelji, država ...) mi morajo pomagati.« Druga vrsta ljudi išče rešitev znotraj sebe: »Sem v stiski, toda to je zame izziv. Kaj lahko storim jaz?«

V žarišču boste našli različne odgovore, kje ljudje najdejo oporo, ko so v stiski. Učitelji so ob prvi negotovosti, kako poučevati na daljavo, našli pravi odgovor: naučiti se dobro uporabljati za to pripravljeno tehnologijo. Po prvih poskusih je rasla samozavest. Veliko so se naučili. Z njimi pa tudi učenci in starši. Vsi smo šli skozi to učenje. Nekaterih možnosti

tehnologije še dolgo ne bi uporabljali, če to ne bi bilo nujno potrebno. In ugotovili smo, da je digitalna tehnologija dobrodošel nadomestek za pravi pouk, prave sestanke in prave seminarje.

Zaradi negibanja se povečuje teža otrok in odraslih. Ukrep? Več gibanja. Teci, pojdi na sprehod. Delaj vaje. Telo mora biti v pogonu, da ohranja kondicijo. Tudi psiha, miselni procesi potrebujejo gibanje.

Zapovedano nedruženje nas je osamilo. Virus, ki smo ga dobili, nas je porinil v zaprto hišo. Samoizolacija, osamitev, zaprtost v bolnišnico, dom starejših, kjer ni obiskov ... vse to nas je oropalo človeških stikov. Zoom prinese sliko in glas, ne prinese pa vonja, okusa, dotika, občutka utripanja telesa, duševnosti in duha. Odgovor je jasen: več stikov s tistimi, ki so 'dostopni'. Več pogovora, igre, skupnega preživljanja časa, zaupnosti, pomoči drug drugemu. Potrebujemo primerne trenutke, da lahko izpovemo svoje doživljanje, čustva. Deklici iz osnovne šole sta sredi karantene poiskali dom svoje učiteljice, ki je praznovala rojstni dan, in ji podarili majhno darilo. Želeli sta jo videti, se srečati z njo, se ji zahvaliti. To je drugače in mnogo več kot narediti domačo nalogo. Koliko veselja sta ji naredili. In sebi.

V evangeliju Jezus uporabi podobo hiše, ki je zgrajena na skali, za duhovno življenje. Ko se znajdemo v hudi preizkušnji, samo gibanje, prehranjevanje, zrak, pogovori, rekreacija, smeh in pozornost do drugih niso dovolj. Potrebna je tudi razsežnost smisla, treba je poiskati svoje korenine. Nedavno sem govoril z možem srednjih let, ki je bil popolnoma obupan nad svojim življenjem. Na kaj naj se opre? Veliko je že storil. Kaj bi še lahko? Ker je vedel, da sem duhovnik, mi je rekel: »Samo ne recite, naj molim.« Ko sva iskala poti do večje trdnosti, je odšel pomirjen in odločen, da se bo še boril. Tudi molitve ni izključil. Začel je razumevati povezavo med svojim obupnim stanjem in duhovnim življenjem. ◀